

Aan de Minister voor Natuur en Stikstof

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

8 mei 2023

Kenmerk

DGLGS / 26764321

nota

Nota Openbaarmaking stukken bij TNO-onderzoek
naar afbakening in modellering

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature line]

Aanleiding

- Tijdens het schriftelijk overleg van 10 augustus 2022 hebben de leden Van der Plas en Omtzigt onderliggende informatie opgevraagd bij het TNO-onderzoek naar de afbakening in de modellering (over 25 km en rekenkundige ondergrens)
- Het betreft alle stukken en memo's die verband houden met de totstandkoming van de uiteindelijk naar de Kamer toegezonden TNO-onderzoek, en het verzoek om alle versies van dit rapport naar de Kamer te sturen, inclusief de mails en briefwisselingen tussen TNO en het ministerie hierover.
- Met deze brief wordt dit verzoek opgevolgd.

Advies

U kunt de brief ondertekenen.

Kernpunten

- Het gaat alleen over Fase 2 van het TNO-onderzoek, opgeleverd in het voorjaar van 2022 en naar de Kamer verstuurd in juli 2022.
- Het samenstellen van deze documenten heeft lang geduurd, omdat de meest betrokken ambtenaren op dit moment niet meer werkzaam zijn op het departement.
- Met deze openbaarmaking wordt inzichtelijk op welke manier het definitieve rapport van TNO tot stand is gekomen. In dit proces zijn door zowel LNV als IenW veel verduidelijkende vragen gesteld.
- Zowel het definitief maken van het onderzoek door TNO als het opstellen van de kabinetsreactie hebben veel tijd gekost. Dit kwam vooral door de complexiteit van de door TNO uitgevoerde analyse. Om het onderzoek goed te kunnen duiden, was helderheid nodig over begrippen als 'ruis' en 'variatiëcoëfficiënt'.

- De eerdere versies van het onderzoek zoals opgeleverd door TNO zijn bijgevoegd.

Kenmerk
DGLGS / 26764321

Politiek-bestuurlijke risico's

- Door deze openbaarmaking komt het onderzoek opnieuw onder de aandacht. Het onderzoek bevat argumenten voor het invoeren van een nieuwe ondergrens, gebaseerd op fysica en modeleigenschappen. Dit voedt de discussie over het invoeren van een drempelwaarde (zoals ook gesuggereerd in de initiatiefnota van BBB et al.)
- U kan verweten worden de twee eerdere versies niet met de Kamer gedeeld te hebben. Doorgaans is het niet gebruikelijk om conceptstudies te delen.
- Ook komt naar voren dat de oplevering vertraagd is. Dit was destijds vooral omdat het initiële budget op was na het opleveren van de eerste versie.